

Sygn. akt II KO 5/17

POSTANOWIENIE

Dnia 23 lutego 2017 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Rafał Malarski

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu bez udziału stron
w dniu 23 lutego 2017 roku,
w sprawie **S.C.**,
oskarżonego o przestępstwo z art. 271 § 1 k.k.,
inicjatywy przekazania sprawy innemu sądowi równorzędnemu,
wyrażonej w postanowieniu Sądu Rejonowego w G.,
z dnia 2 czerwca 2016 r., sygn. akt II K (...),
na podstawie art. 37 k.p.k.,

**p o s t a n o w i ł: odmówić przekazania sprawy S.C. Sądowi
Rejonowemu w W..**

UZASADNIENIE

Do Sądu Rejonowego w G. wpłynął akt oskarżenia przeciwko S.C. oskarżonemu o popełnienie przestępstwa z art. 271 § 1 k.k.

W toku postępowania, procedujący w sprawie Sąd, z inicjatywy obrońcy skazanego, postanowieniem z dnia 16 stycznia 2015 roku, dopuścił dowód z opinii biegłego geriatry na okoliczność zdolności udziału S.C. w rozprawie przed Sądem, z uwagi na stan zdrowia oskarżonego. Następnie na rozprawie w dniu 26 października 2015 roku, po wysłuchaniu oskarżonego, który skarżył się na pogarszający się stan jego zdrowia, na podstawie art. 201 k.p.k., postanowił o dopuszczeniu opinii uzupełniającej biegłego na okoliczność możliwości podróżowania oskarżonego z W. do G. , którą to podróż oskarżony może odbywać jedynie środkami komunikacji publicznej.

Z treści pierwszej opinii z dnia 23 czerwca 2015 roku (k. 148) wynika wprost, że oskarżony jest zdolny do udziału w rozprawach, które powinien odbywać w pozycji siedzącej. Z opinii uzupełniającej z dnia 27 listopada 2015 roku, płynie wniosek, że oskarżony cierpi na chorobę kostno- stawową oraz miażdżycę tętnic kończyn dolnych. Biegły potwierdził, że oskarżony ma trudności w poruszaniu się i w związku z tym zachodzą przeciwwskazania do odbywania długodystansowych podróży; jednocześnie biegły nie wyraził kategorycznych przeciwwskazań do udziału oskarżonego w rozprawach w Sądzie w G., choć wskazał, że istnieje uzasadnienie dla rozpoznania sprawy przez Sąd w miejscu zamieszkania S.C..

Wskazane powyżej okoliczności legły u podstaw wystąpienia Sądu Rejonowego w G. do Sądu Najwyższego, na podstawie art. 37 k.p.k. Postanowieniem z dnia 02 czerwca 2016 roku (II K 795/14) Sąd Rejonowy zwrócił się do Sądu Najwyższego o przekazanie sprawy innemu sądowi równorzędnemu, którym jest Sąd wskazany przez obrońcę skazanego – Sąd Rejonowy w W.. Kierując się dobrem wymiaru sprawiedliwości, Sąd Rejonowy w G., mając na uwadze opinie biegłych oraz powołując judykaturę Sądu Najwyższego, wyciągnął wniosek, że przekazanie sprawy S.C. Sądowi Rejonowemu w W. pozwoli na sprawne zakończenie procesu tego oskarżonego, co byłoby niemożliwe w sytuacji, gdyby sprawę miał rozpoznawać Sąd właściwy miejscowo. W uzasadnieniu wniosku Sąd wskazał na zły stan zdrowia oskarżonego w postaci rozpoznanej u S.C. choroby kostno - stawowej oraz miażdżycy tętnic kończyn dolnych. Sąd podniósł, że schorzenie, na które cierpi oskarżony, uniemożliwia mu poruszanie się na dłuższych dystansach i dojazd do miejsc oddalonych, podczas gdy w przedmiotowej sprawie rozpoznanie sprawy przez Sąd właściwy miejscowo oznacza konieczność podróżowania z W. do G. komunikacją publiczną. Sąd wywiódł, że w sprawie S.C. zły stan zdrowia oskarżonego uzasadnia zastosowanie przez Sąd Najwyższy instytucji, o której mowa w art. 37 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Wniosek Sądu Rejonowego w G. należało uznać za niezasadny.

Nie ulega wątpliwości, że skorzystanie z właściwości delegacyjnej Sądu, na podstawie art. 37 k.p.k. może nastąpić tylko wyjątkowo, gdy przemawiają za tym szczególne względy związane z „dobrem wymiaru sprawiedliwości”. Takim

kryterium, uzasadniającym skorzystanie z możliwości odstępiania od reguły, o której mowa w art. 31 § 1 k.p.k., może być realne zagrożenie do sprawnego i szybkiego przeprowadzenia postępowania sądowego, realizującego ustawowy postulat rozpoznania sprawy w rozsądnym terminie. Uznać należy, że w sytuacji, gdy kontynuowanie procesu w sądzie właściwym miejscowo jest niemożliwe z uwagi na stan zdrowia oskarżonego, który bezwzględnie wyklucza jego stawienie w Sądzie, ale pozwala na stawiennictwo w równorzędnym Sądzie, bliskim jego miejsca zamieszkania, dobro wymiaru sprawiedliwości przemawia za tym, aby sprawę przekazać Sądowi równorzędnemu. Ciężar wykazania, że ze względu na stan zdrowia rozpoznanie sprawy przez Sąd właściwy na zasadach ogólnych jest niemożliwe, spoczywa na Sądzie miejscowo właściwym, który występuje do Sądu Najwyższego ze stosownym wnioskiem. Sąd właściwy miejscowo do rozpoznania sprawy powinien wykazać – przytaczając konkretne okoliczności – że odstępianie od zasady wynikającej z art. 31 § 1 k.p.k. jest konieczne ze względu na dobro wymiaru sprawiedliwości.

Powyższym wymaganiom nie sprostał Sąd Rejonowy w G..

Z przedstawionej przez Sąd opinii uzupełniającej sporządzonej przez dr. n. med. E.K.S., biegłej sądowej z zakresu chorób wewnętrznych i geriatrici w Klinice Geriatrici (...) Uniwersytetu Medycznego (k. 211, tom II), nie wynika jednoznacznie, aby z uwagi na aktualny stan zdrowia oskarżonego nie było możliwe jego stawiennictwo na rozprawie w Sądzie właściwym miejscowo, a więc w Sądzie Rejonowym w G.. Biegła stwierdziła jedynie, że istnieje przeciwwskazanie do podróżowania oskarżonego na odcinkach długodystansowych, jednak stwierdzenie to nie jest jednoznaczne z bezwzględną niemożliwością odbywania podróży na odcinku z W. do G..

Podsumowując, Sąd Rejonowy zatrzymał się w fazie początkowej procesu, wychodząc z założenia, że strony czeka długie postępowanie sądowe, które z pewnością będzie zakłócanie przez nieobecność oskarżonego, podczas gdy nie potwierdza obaw Sądu fakt, że oskarżony był jednak obecny na rozprawie przed tym Sądem w dniu 26 października 2015 roku (k. 196). Okoliczność, że oskarżony stawiał się na rozprawę, w powiązaniu z opinią biegłego, który nie wykluczył kategorycznie możliwości stawiennictwa oskarżonego w tym konkretnym Sądzie,

czyni argumentację Sądu nieprzekonywającą na tyle, aby odstąpić od reguły, o której mowa w art. 31 § 1 k.p.k.

Stwierdzić należy, że w przedmiotowej sprawie nie występują żadne szczególne względy, które uzasadniałyby odejście od reguły, według której do rozpoznania sprawy właściwy miejscowo jest Sąd, w okręgu którego popełniono przestępstwo (art. 31 § 1 k.p.k.), a tym samym brak jest podstaw, aby sprawę S. C. rozpoznał Sąd Rejonowy w W..

Z tych powodów Sąd Najwyższy orzekł jak na wstępie.

as